

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/14/2019
Identifikačné číslo spisu: 7514220842
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7514220842.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanému V. E., bývajúcemu v O. XXX, o zaplatenie 1 156,62 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 10 C 147/2015, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 25. apríla 2018 sp. zn. 9 Co 282/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 6. apríla 2017 č. k. 10 C 147/2015-60 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 1 156,62 eur, úroky vo výške 82,49 eur, úroky z omeškania v sume 3,08 eur, poplatky v sume 60,- eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 156,62 eur od 21. novembra 2014 do zaplatenia, zo sumy 82,49 eur od 21. novembra 2014 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a rozhodol, že žalobkyňa má nárok na plnú náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, 4 písm. a/, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka s prihliadnutím na článok 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS, článku 3, článku 6 cit. smernice, vychádzal zo zistenia, že strany sporu 24. apríla 2013 uzavreli úverovú zmluvu č. XXXXX, na základe ktorej žalobkyňa poskytla žalovanému peňažné prostriedky v sume 1 500,- eur, žalovaný sa zaviazal splácať úver v 48 pravidelných mesačných anuitných splátkach vo výške 45,60 eur pri RPMN vo výške 25,21 %, priemernej RPMN vo výške 47,29 %, fixnej ročnej úrokovej sadzbe vo výške 19,90 %, s poplatkom za poskytnutie úveru vo výške 0, - eur a celý úver mal zaplatiť do 18. apríla 2017 vo výške 2 284,32 eur. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, preto bol 16. októbra 2014 písomne vyzvaný na predčasné splatenie poskytnutého úveru do 7. novembra 2014. Súd prvej inštancie považoval za nesporné, že išlo o zmluvu spotrebiteľskú, ktorú bolo potrebné posudzovať v súlade s § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, teda že spotrebiteľská zmluva

nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ takéto podmienky obsahuje, tieto sú neplatné s tým, že v prípade pochybnosti o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Nárok žalobkyne považoval okresný súd za dôvodný v časti o zaplatenie istiny vo výške 1 156,62 eur, nezaplatených úrokov v sume 82,49 eur, nezaplatených úrokov z omeškania v sume 3,08 eur, poplatkov v sume 60,- eur, preto v tejto časti žalobe vyhovel. V časti žalobkyňou uplatneného nároku na zaplatenie úroku z úveru vo výške 19,90 % ročne zo sumy 1 156,62 eur od 21. novembra 2014 do zaplatenia, poukazujúc na ustálenú súdnu prax a závery vyplývajúce z rozhodnutí - uznesenia NS SR sp. zn. Obo 143/98, Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012 dospel k záveru, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria veriteľovi len do splatnosti dlhu (jeho splátok), od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania, a ako zdôraznil, taký záver vyplýva aj z uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 190/2014. O povinnosti zaplatiť úrok z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 25. apríla 2018 sp. zn. 9 Co 282/2017 rozsudok súdu prvej inštancie, okrem výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené, potvrdil. Zároveň stranám nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, preto s poukazom na § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. odkázal na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku okresného súdu. Na zdôraznenie svojho odôvodnenia poukázal na záver vyplývajúci z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012 z 18. septembra 2012, ktoré sa zaoberalo obdobnou vecou, aká bola predmetom konania vo veci sp. zn. 4 Obo 143/1998 a odmietol uznesením sťažnosť smerujúcu proti záverom všeobecných súdov, v zmysle ktorých má veriteľ nárok na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru iba „do dňa, kedy prehlásil úver za predčasne splatný s tým, že po tomto termíne žalobcovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania v súlade § 369 Obchodného zákonníka“. Tento výklad považoval Ústavný súd za ústavne akceptovateľný. Ako odvolací súd zdôraznil, výklad žalobkyne smerujúci k záveru o oprávnenosti úroku zo spotrebiteľského úveru po mimoriadnom zosplatnení je v rozpore so zásadou ochrany spotrebiteľa a výkladu v jeho prospech zakotvenou v § 52 ods. 2, § 53 ods. 1 a 5 a § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 2, § 396 ods. 1 C.s.p.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s tým, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriacej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.), ako aj, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) a ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p.). Vyčítala odvolaciemu súdu nesprávnosť jeho právneho záveru, že úrok z istiny jej prináleží iba do vyhlásenia splatnosti celého úveru. Podľa jej právneho názoru trvá nárok na zaplatenie úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Záverom zdôraznila, že nesprávnym právnym posúdením súdmi nižších inštancií došlo k znemožneniu práva žalobkyne na spravodlivý proces. Na základe uvedeného navrhla, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a rozsudok súdu prvej inštancie v časti napadnutej odvolaním a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2

písm. b/ C.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

6. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

7. Dovolanie možno podať iba ak to výslovne pripúšťa zákon (§ 419 C.s.p.). Dovolanie nie je ďalším odvolaním a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Civilný sporový poriadok upravuje dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý možno podať len proti rozhodnutiam odvolacieho súdu výslovne uvedeným v zákone (§ 421 ods. 1 C.s.p.), alebo len v prípade výskytu zákonom osobitne vymenovaných závažných procesných väd (§ 420 C.s.p.).

8. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (por. § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu do 30. júna 2016 považovala za vady zmätočnosti najzávažnejšie procesné nesprávnosti, ktoré bez ďalšieho viedli k zrušeniu napadnutého rozhodnutia (1 Cdo 345/2014, 2 Cdo 43/2012, 3 Cdo 98/2005, 4 Cdo 344/2014, 5 Cdo 101/2015, 6 Cdo 292/2013, 7 Cdo 500/2014, 8 ECdo 259/2014). Aj za účinnosti novej právnej úpravy je aktuálny právny názor, podľa ktorého prípustnosť dovolania nezakladá tvrdenie dovolateľa o existencii vady zmätočnosti, ale len zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 127/2012, 2 Cdo

609/2015, 3 Cdo 29/2016, 4 Cdo 133/2015, 5 Cdo 467/2014, 6 Cdo 5/2014, 7 Cdo 7/2016, 8 Cdo 450/2015).

14. Podľa presvedčenia žalobkyne je jej mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f/ C.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

15. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

16. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia (jeho odôvodnenie), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Podľa právneho názoru odvolacieho súdu treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

17. Podľa dovolateľky tým, že otázka nároku na úrok po zosplatnení nie je v praxi odvolacieho súdu vyriešená, došlo rozhodnutím odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie k tomu, že súdy nižších inšancií znemožnili žalobkyňu, aby umožňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, t. j. namietala právne posúdenie v rozhodnutiach súdov nižších inšancií.

18. Najvyšší súd už podľa predchádzajúcej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (viď R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu nie je po 1. júli 2016 žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť uskutočňovať procesné oprávnenia niektorou zo strán civilného sporového konania.

19. Žalobkyňa prípustnosť podaného dovolania vyvodzuje aj z ustanovení § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.,

t. j., že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a zároveň z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ C.s.p., t. j., že právna otázka je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

20. Podľa § 422 ods. 1 C.s.p. dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmena a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

21. Citované ustanovenie obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí tzv. majetkovým cenzom (ratione valoris). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenzus znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie vecí možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy.

22. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 663/2007 Z.z. o minimálnej mzde v znení neskorších zmien a doplnení sumu minimálnej mzdy pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou ustanovenú podľa § 7 a sumu minimálnej mzdy za každú hodinu odpracovanú zamestnancom ustanoví na príslušný kalendárny rok vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) nariadením vlády a podľa § 1 nariadenia vlády č. 321/2013 Z.z. (účinného v priebehu celého kalendárneho roka 2014, teda i v čase podania žaloby v prejednávanej veci na poštovú prepravu 28. novembra 2014 a došlej súdu 1. decembra 2014) suma minimálnej mzdy na rok 2014 sa ustanovuje na 352,- eur za mesiac pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou (písm. a/) a 2,023 eura za každú hodinu odpracovanú zamestnancom (písm. b/).

23. V predmetnej veci bol dovolaním napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej o peňažnom plnení v časti, ktorou bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti o zaplatenie úroku 19,90 % ročne zo sumy 1 156,62 eur za dobu od 21. novembra 2014 do zaplatenia, t. j. príslušenstvo uplatnenej pohľadávky, ktoré za obdobie od 21. novembra 2014 do 28. mája 2018 (v čase začatia dovolacieho konania podaním na poštovú prepravu) predstavuje 809,68 eur. Odvolací súd teda rozhodoval v dovolaním napadnutom výroku o príslušenstve pohľadávky neprevyšujúcim desaťnásobok minimálnej mzdy (3 520,- eur). Prípustnosť dovolania žalobkyne je preto v zmysle § 422 ods. 1 písm. a/ C.s.p. vylúčená.

24. I keď v preskúmvanej veci išlo o tzv. spotrebiteľský spor, teda spor s ochranou slabšej strany, pre posúdenie prípustnosti dovolania neprichádzalo do úvahy uplatnenie nižšieho majetkového cenzu, t. j. dvojnásobku minimálnej mzdy v zmysle § 422 ods. 1 písm. b/ C.s.p. Účelom zníženia majetkového cenzu v sporoch s ochranou slabšej strany je totiž podľa dôvodovej správy k Civilnému sporovému poriadku zvýšená procesná ochrana slabšej strany, ktorou je v spotrebiteľskom spore spotrebiteľ. Táto zvýšená procesná ochrana spočíva v sprístupnení dovolania i pri nižšej sume peňažného plnenia. Znížený majetkový cenzus sa teda v spotrebiteľskom spore uplatní, ak dovolateľom je neúspešný spotrebiteľ. Pokiaľ je však dovolateľom neúspešný dodávateľ, pre posúdenie prípustnosti dovolania platí majetkový cenzus vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy. Táto interpretácia neodporuje princípu rovnosti zbraní, pretože je všeobecne známou skutočnosťou, že rovnosť subjektov je v určitých sporoch (vzhľadom na postavenie strán) len fikciou, na ktorú zákonodarca v C.s.p. reagoval tzv. pozitívnou diskrimináciou, t. j. osobitnou právnou úpravou sporov s ochranou slabšej strany. Za takéto spory sa považujú spotrebiteľské spory, antidiskriminačné spory a individuálne pracovné spory (§ 290 až § 323 C.s.p.),

pričom slabšou stranou v nich je spotrebiteľ, zamestnanec a diskriminovaný. Ochrana slabšej strany spočíva v tom, že sa jej priznáva viac práv za účelom docielenia rovného postavenia s druhou stranou sporu, a teda dôsledného naplnenia princípu rovnosti zbrani.

25. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako neprípustné odmietol.

26. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.), avšak v danej veci dodáva, že v dovolacom konaní žalovanému vznikol zásadne nárok na náhradu trov dovolacieho konania v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. s tým, že o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. by mal rozhodnúť súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

27. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol žalovaný v dovolacom konaní pasívny, nevykonával žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

28. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, bola v konaní pasívna a podľa obsahu spisu jej v dovolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris).

29. Dovolací súd preto s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 C.s.p. aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania žalovaných rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov C.s.p., zakotvujúcim procesnú ekonómiu, rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 C.s.p. v spojení s § 453 ods. 1 C.s.p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2018 sp. zn. 7 Cdo 14/2018, R 72/2018).

30. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.